ဆရာ အောင်သင်း ၏ အမှာ

ဤ 'အတွေးအမြင် ဒဿနခေါင်းကြီးများ' စာအုပ်တွင် ပါဝင်သော ခေါင်းကြီးပေါင်း တစ်ရာအနက် နောက်ဆုံး ခေါင်းကြီးဖြစ်သည့် 'ရာပြည့်ဥဒါန်း' တွင် ဤသို့ ရေးထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

> 'အတွေးအမြင် စတင်ထုတ်ဝေစဉ်က စီစဉ်သူများ၏ ဦးတည်ချက်တွင် **'မိမိဦးနှောက်ကို အသုံးချ၍ ဆင်ခြင်တုံတရား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လိုသူများအတွက်'** ဟူ၍ ပါရှိခဲ့ပါသည်။ ယခုကိုးနှစ်ကျော် ဆယ်နှစ်အတွင်း ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာသော အခါသမယ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် (က) မိမိဦးနှောက်ကို အသုံးချရန်နှင့် (ခ) ဆင်ခြင်တုံတရား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆက်လက်နှိုးဆော်ရပေဦးမည်ဟု ယုံကြည်နေပါသည်'

ထိုပဋိညာဉ်ကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရုံနှင့်ပင် ဤစာအုပ်တွင်တွေ့ရမည် စာအမျိုးအစားကို မှန်းကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဤစာများကိုရေးခဲ့သည်မှာ တစ်ထိုင်တည်း ရေးခဲ့သည်မဟုတ်၊ တစ်လတည်း ရေးခဲ့သည်မဟုတ်၊ တစ်နှစ်တည်း ရေးခဲ့သည်မဟုတ်။ ကိုးနှစ်ဆယ်နှစ်ခန့် ရေးလာခဲ့သော စာများဖြစ်သည်။ ရေးရာ၌လည်း ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ဘာအကြောင်းကို ရေးလိုက်မည်ဟူသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ပန်းတိုင် ရှိခဲ့သည်မဟုတ်။ အတွေးအမြင် ဆင်ခြင်တုံတရားဆိုသည့် ယေဘုယျ ပန်းတိုင်သာလျှင် ရှိခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မြင်သမျှ၊ တွေ့သမျှ၊ လောကအတွေ့အကြုံတို့ကို (ဆရာ မောင်ထင်ပြောသလို) ဝိပဿနာတင်ပြီး ဆင်ခြင်တုံတရားကို ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် 'အတွေ့အကြုံ' ကို အခြေခံသော 'အတွေးအကြံ' များကို စာဖတ်သူအား ဝေမျှထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အတွေ့အကြုံကလည်း ကိုးနှစ်ဆယ်နှစ်လောက်အတွင်း စာရေးသူ၏ စိတ်ကို ဖမ်းစားလာသမျှ အတွေ့အကြုံများ ဖြစ်လေသောကြောင့် အကြောင်းအရာတွေကလည်း မျိုးစုံလှသည်။ ကွန်မျူတာ အကြောင်းလည်းပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေအကြောင်းလည်းပါသည်။ ဇီဝနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းလည်းပါသည်။ အနုပညာအကြောင်းလည်းပါသည်။ သိပ္ပံအကြောင်းလည်း ပါသည်။ လူ့လောကတစ်ခုလုံးကအကြောင်း စုံနေအောင်ပါသည်ဟုပင် ဆိုရမလို ဖြစ်နေလေတော့သည်။

ခေါင်းကြီးများဖြစ်သည့်အတိုင်း အခြားအခြားသော ဆောင်းပါးလို စာမျိုးကဲ့သို့ အကျယ်တဝင့် သာဓကတွေ၊ ပြယုဂ်တွေ ဆဲဆေဆာဆာနှင့် ရေးထားသည်တော့မဟုတ်၊ တိုစိတိုစိနှင့် အပိုမရှိအောင် ရေးထားသည့် စာမျိုးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း 'တို'ပါလျက် 'စေ့'နေအောင် ရေးထားသည်ကိုလည်း သတိပြုမိကြပါလိမ့်မည်။ သာဓက၊ ပြယုဂ်များကို ဖြိုးဖြိုးစွာ ထည့်သွင်းရသော စာမျိုးဖြစ်ပါလျက် အလွန်လိုအပ်သည့် အခါမျိုးတွင်လည်း ကတ်ကတ်သတ်သတ် ညှပ်ပြီး ကျစ်လျစ်စွာ သွင်းထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ဥပမာ – 'ဆိုခဲစေ မြဲစေ'ဟူသော ခေါင်းကြီး၌ လူမှုဆက်ဆံရေး နယ်ပယ်တွင် စကားကို သတိထား ပြောဆိုသင့်ကြောင်း၊ ပြောမိသောစကား၊ ထားမိသော ကတိကိုလည်း ထိန်းသိမ်း[illegible]ကြောင်း စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ရာဇဝင်မှသာဓက ကို ထည့်သွင်းလိုက်သည်မှာ အကွက်သင့်လှပေသည်။ ကြည့်ပါ –

> ပုဂံခေတ်က နရပတိစည်သူမင်းသည် အမတ်အောင်စွာအား နောင်တော်ကို လုပ်ကြံခိုင်းပြီး အထမြောက်လျှင် မရီးတော်တစ်ပါးနှင့် ထိမ်းမြားပေးမည်ဟု ကတိစကား ရှိခဲ့သော်ငြားလည်း အထမြောက်ပြီးသည့်နောက် စကားမတည်သဖြင့် အောင်စွာက တဲ့တွေးတွေး၍ရှုတ်ချရာ အောင်စွာကို ကွပ်မျက်ခဲ့သည်။ အနန္တသူရိယ အမတ်ကြီးကိုသတ်စေ အမိန့်ပေးသူမှာလည်း ၎င်းနရပတိစည်သူမင်းပင် ဖြစ်သည်။ မျက်ဖြေလက်ဖြတ်ရပြီး လက်လွန်ပြီးမှ လွတ်စေဆိုသူမှာလည်း ထိုမင်းပင်ဖြစ်သည်။
>
> ဤသို့ဖြင့် နရပတိစည်သူမင်း (၁၁၇၄-၁၂၁၁)သည် ယခုနှစ်ပေါင်း ၈၀၀ ခန့် ကြာသည့်တိုင်အောင် စကားမတည်သောမင်းအဖြစ် ရာဇဝင်စာတင်ခံနေရသည်။

ထိုကဲ့သို့ တိုတိုနှင့်ထိမိသော သာဓက ကလေးများကို တွေ့ရတတ်သလို ယေဘုယျ လောကအမြင်များကို မထင်မှတ်သော ရှုထောင့်မှ လှမ်းပြီးထောက်ပြလိုက်သည်တို့ကိုလည်း နှစ်သက်စွာ ဖတ်ရပါလိမ့်မည်။ ဥပမာ – 'သိခြင်းဒုက္ခ' ဆိုသော ခေါင်းကြီးတွင် ရေးထားပုံကိုကြည့်ပါ။ ဗဟုသုတ အကြားအမြင်များခြင်းသည် အလွန်ကောင်းသည်၊ ရှာဖွေဆည်းပူးအပ်သည် စသည်အားဖြင့် ယေဘုယျ လောကအမြင်ကို ထောက်ခံပြောဆိုလိုက်ပြီးနောက် 'သိတိုင်းကောင်းသလော'ဟု မေးခွန်းထုတ်လိုက်သည်။ ပြီးမှ စက်ဆုပ်စရာ၊ ရွံစရာတို့ကိုမူ မသိရလေ၊ မမြင်ရလေ ကောင်းလေဟု ဆိုလျက် –

> သို့ဖြစ်ရကား လောဘ၊ ဒေါသဖြစ်စရာ၊ ကြောက်စရာ၊ လန့်စရာ၊ ရွံစရာ၊ စက်ဆုပ်စရာ အနိဋ္ဌာရုံများစွာ ပြွမ်းတီးနေသော လူ့ပတ်ဝန်းကျင် နယ်ပယ်အချို့ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မသိခြင်းသည် သောကကင်းဝေးနိုင်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ပင် ဖြစ်ချေသည်။ လူမှုဆက်ဆံရေးလောက၌ မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံ လီဆယ် ပြောဆိုမှုများ၊ တရားလက်လွတ် လုပ်ဆောင်မှုများကို မျက်မှောက်ပြုရ၍ သိနေခြင်းသည် ဆင်းရဲဒုက္ခတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟုသုတ အကြားအမြင်များခြင်း (တစ်နည်း) သိခြင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်း၏။ သို့ရာတွင် သိတိုင်းလည်းမကောင်းဟု ခြွင်းချက် ပြုအပ်ပေသတည်း။

ဤသို့သော နှစ်သက်စရာကလေးများကို ဤစာအုပ်တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အထက်တွင်ပြောခဲ့သလို တိုစိတိုစိကလေးများသာ ဖြစ်သောကြောင့် 'အတွေးစကလေးများ' ဟု ကျွန်တော် ဆိုလိုက်ချင်ပါသည်။ စာဖတ်သူကို ဆက်ပြီး တွေးစေချင်သောကြောင့် အစမျိုးလိုက်သည်နှင့် တူနေသေးတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည်ဖတ်မိလျှင် လက်ကမချချင်အောင် ကောင်းသည့် စာအုပ်မျိုးမဟုတ်၊ တစ်ပုဒ်ဖတ်လိုက်မိရင် နောက်တစ်ပုဒ် ဆက်မဖတ်ချင်အောင် ကောင်းသည့် စာအုပ်မျိုး

ဟု ညွှန်းရမည်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေပေတော့သည်။ ဖတ်လို့ကောင်းသည့် စာအုပ်မျိုးမဟုတ်။ တွေးလို့ကောင်းသည့် စာအုပ်မျိုးသာ ဖြစ်ချေသည်။ တစ်ပုဒ် ဖတ်လိုက်၊ ပြန်ချထားလိုက်၊ ဆက်တွေးလိုက် ဤသို့ဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်ပြုစုထားသော စာအုပ်မျိုးဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်အဖို့မှာတော့ဖြင့် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည့်အတိုင်း ကိုယ့်တပည့်များကိုသာ ပြေးပြီးသတိရလိုက်မိသည်။ အခြေခံအထက်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုကြမည့် ကျောင်းသားများအဖို့ ဤစာအုပ်ကို သေသေချာချာဖတ်၊ မှတ်၊ စဉ်းစားကြမည်ဆိုလျှင် 'အတွေး စာစီစာကုံး' အကောင်းစားတို့ကို မုချ ရေးနိုင်လာကြလိမ့်မည်ဟု တွေးမိလိုက်ပါသေးသည်။ ။

မာတိကာ

၁။	အပြစ်အကျိုး ခွဲခြားနိုင်ခြင်း	၁
၂။	ဇီဇနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်	၃
၃။	မြင့်မြတ်သောစိတ်ထား	၅
၄။	ပေဖြစ်လျှင်ခဲ တူဖြစ်လျှင်နှံနှင့် ပေဖြစ်လျှင်ကြဲ တူဖြစ်လျှင်မှန်	၇
၅။	ကျောင်းဆရာနှင့်ဥယျာဉ်မှူး	၉
၆။	ပြုသူအသစ် ဖြစ်သူအဟောင်း	၁၁
၇။	တတိယစက်မှုတော်လှန်ရေး၏ အဆင့်သစ်တစ်ခု	၁၃
၈။	ယုံကြည်လောက်သောက်	၁၅
၉။	ယုံကြည်မှုနှင့်အသိဉာဏ်	၁၇
၁၀။	မျိုးရိုးဗီဇ	၁၉
၁၁။	နောင်တ	၂၀
၁၂။	လူ့ပြဿနာအကြေ[illegible]ခြင်း	၂၃
၁၃။	ခေါင်းကန်ဓာတ်ပုံ	၂၅
၁၄။	မြို့ပြလူသားပြဿနာ	၂၇
၁၅။	အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းနှင့်အစွမ်းအစ	၂၉
၁၆။	လက်ဦးဆရာ	၃၁
၁၇။	စေတနာအကျိုးပေး	၃၂
၁၈။	လျှုတတ်မှမြတ် ယူတတ်မှတတ်	၃၄
၁၉။	နည်းလမ်းနှင့်ပန်းတိုင် အဆက်အစပ်	၃၆
၂၀။	မိမွေ ဖမွေ	၃၈
၂၁။	အသုံးတန်ဖိုး	၄၀
၂၂။	သန္နိဋ္ဌာန်	၄၂
၂၃။	ဘဝကို အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိနေရေး	၄၄
၂၄။	အောင်ဖော ပျိုးထောင်ရေး	၄၆
၂၅။	အရည်အချင်း အရင်းအမြစ်	၄၈

၂၆။	ပညာပါရမီ	၅၀
၂၇။	နဂါးနီကျေးဇူး	၅၁
၂၈။	လူလူချင်းစာနာစိတ်	၅၄
၂၉။	အပြောအလုပ်နှင့်အတွေးဉာဏ်	၅၆
၃၀။	လောဘသတ်သည်ဆိုရာတွင်	၅၈
၃၁။	ဆုတ်ကပ်လော	၆၀
၃၂။	စွန့်လွှတ်ခြင်းအကျိုး	၆၂
၃၃။	လူနှင့်ပစ္စည်း	၆၄
၃၄။	အဆုံးအဖြတ်	၆၆
၃၅။	စိတ်ဆိုးနှင့် စိတ်ကောင်း	၆၈
၃၆။	လိုတရဝိုင်း ချမ်းသာမမည်	၇၀
၃၇။	၄၀ ကျော်လျှင်	၇၂
၃၈။	အမှောင်ပြင်နှင့်အလင်းပြင်	၇၄
၃၉။	နားထောင်ခြင်း	၇၆
၄၀။	အနုပညာ အယူအဆနှစ်ရပ်	၇၈
၄၁။	အန္တရာယ်ကမ္ဘာ	၈၀
၄၂။	အသိအတတ်နှင့်ပညာ	၈၂
၄၃။	အလေ့အကျင့်နှင့် ဘဝရပ်တည်မှု	၈၄
၄၄။	အောင်မြင်ခြင်းနှင့် ရှုံးနိမ့်ခြင်း	၈၆
၄၅။	မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော သိပ္ပံပညာ	၈၈
၄၆။	လူဦးရေအမြင်နှစ်မျိုး	၉၀
၄၇။	ရွှေရတု	၉၂
၄၈။	စာဖတ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး	၉၄
၄၉။	သတင်း၏အလျှင်	၉၆
၅၀။	ဘဝကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း	၉၈

၅၁။	ဖြေရှင်းနည်းနှစ်မျိုး	၁၀၀
၅၂။	တိုတောင်းသောဘဝ ကြီးမြတ်သောဘဝ	၁၀၂
၅၃။	သဘာဝကို သဘာဝအတိုင်း ရှုမြင်ခြင်း	၁၀၄
၅၄။	အမြင်	၁၀၆
၅၅။	စိတ်ပိုင်းဘဝမြင့်မားရေး အယူအဆ	၁၀၈
၅၆။	ပုံစံကျအတွေးမှ ခွဲထွက်ခြင်း	၁၁၀
၅၇။	ပန်းတိုင်	၁၁၂
၅၈။	ထာဝရရှင်သန်ခြင်း	၁၁၄
၅၉။	အစနှင့်အဆုံး	၁၁၆
၆၀။	လူနှင့်လူချင်း	၁၁၈
၆၁။	လမ်းနှစ်သွယ်	၁၂၀
၆၂။	အတွေးကောင်းဖြင့် စလျှင်	၁၂၂
၆၃။	အပြန်အလှန်နားထောင်ခြင်း	၁၂၄
၆၄။	မိမိနှင့် သူတစ်ပါး	၁၂၆
၆၅။	ဝေဖန်ခြင်းအနှစ်သာရ	၁၂၈
၆၆။	မိမိနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်	၁၃၀
၆၇။	ဆင်ဆိုသည်မှာ	၁၃၂
၆၈။	ယဉ်ကျေးမှု	၁၃၄
၆၉။	မိုးခါးရေသောက်ခြင်း	၁၃၆
၇၀။	ပယောဂ	၁၃၈
၇၁။	ချမ်းသာဆင်းရဲ	၁၄၀
၇၂။	စိန်ရတု	၁၄၂
၇၃။	ရှေးရှေးတုန်းက	၁၄၄
၇၄။	ကာလယန္တယား	၁၄၆
၇၅။	စာကောင်းပေမွန်	၁၄၈

၇၆။	တီထွင်ဆန်းသစ်စိတ်ထား	၁၅၀
၇၇။	ဘာသာစကား၏ အနှစ်သာရ	၁၅၂
၇၈။	အာဟာရနှစ်မျိုး	၁၅၄
၇၉။	ကမ္ဘာရွာ	၁၅၆
၈၀။	ရှုထောင့်ပြောင်း၍ ရှုကြည့်မြင်ခြင်း	၁၅၈
၈၁။	အဖြေရှာခြင်း	၁၆၀
၈၂။	အလှပစ္စည်း ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း	၁၆၂
၈၃။	မှတ်ဉာဏ်နှင့်စဉ်းစားဉာဏ်	၁၆၄
၈၄။	မနာလိုဝန်တိုစိတ်	၁၆၆
၈၅။	သိခြင်းဒုက္ခ	၁၆၈
၈၆။	မျက်တောင်မွေးတဆုံး၏ အလွန်	၁၇၀
၈၇။	၉၀ ပြည့်သော်	၁၇၂
၈၈။	အစွဲကင်းစွာ လွတ်လပ်ပါ	၁၇၄
၈၉။	လူ့တန်ဖိုး	၁၇၆
၉၀။	လူသားချင်းခွဲခြားမှု	၁၇၈
၉၁။	ဆိုခဲစေ မြဲစေ	၁၈၀
၉၂။	ဂုဏ်သိက္ခာအမွေ	၁၈၂
၉၃။	ပညာဆုတောင်း	၁၈၄
၉၄။	အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်	၁၈၆
၉၅။	စိတ်ဓာတ်နိုင်မာ သက်ရှည်ပါ	၁၈၈
၉၆။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ	၁၉၀
၉၇။	ရာပြည့်ဥဒါန်း	၁၉၂